

Varnhems kloster och Kata gård

Tidsresa på glasgolv och genom labyrinter

Ett av kommunens mest självklara turistmål är Varnhems klosterkyrka från 1100-talet. Från kyrkan kan du vandra vidare i klosterruinerna och upp till Kata gård. Rakt under fötterna ligger nu plötsligt en ännu äldre kyrka och en vikingakvinna som styrde här när kristendomen nyss hade nått landet.

Gamla valvbågar, pelare och murar är draperade med murreva, hängande kärleksört och guldlocks-mossa. Ruinerna av cisterciensermunkarnas alla rum är som en labyrint med stor kurragömma-potential. Här kan man följa vattenkanalerna där källvatten leddes in i köket och tvättrummet (där munkarna rakade sina hjässor). Med hjälp av skyltarna kan man se framför sig hur de satt i sin stenmatsal med fem meter i tak, och åt vegetarisk kost under rituell tystnad.

I hörnet av kyrkogården ligger ett enkelt klostermuseum, och i backen ovanför ligger Kata gård som invigdes 2017. Här har tusenåriga kyrkoruiner fått glastak, i nivå med besökarens fötter. Denna kyrka är en av Sveriges äldsta och fanns alltså här före klostret. Man kan också titta ner på skelettet av Kata, en vikingakvinna som styrde över denna storgård på 1000-talet. Platsens historia ligger samlad på ett suggestivt sätt i själva husets uppbyggnad, i skyltar och filmer, sten och ben. Att gå på glas med vikingatiden under sig och sedan titta ut genom panoramafönstren mot klostret, ger en känsla av att kliva mellan tidsdimensioner.

Miss a inte: Intill klosterruinerna finns också en örtagård med gamla läkeväxter som fingerborgsblomma, myskmadra och isop. Den som botaniserar utanför klostret kan hitta kattmynta, hjärtstilla, bolmört och annat som kanske har levt kvar här sedan munkarnas tid.

Hitta hit: Följ väg 49 till Varnhem. Sväng in i samhället och följ skylten mot klostret. Det går också lätt att ta sig med buss 200 från Skara till Varnhem på 18 minuter.

Bästa matsäcksplatsen: På en av bänkarna inne i klosterruinen. Eller titta in på Klostercaféet.

Varnhem och klostret var under lång tid ett viktigt centrum, inte bara andligt utan även politiskt, kulturellt och ekonomiskt. I klosterkyrkan ligger Stockholms grundare Birger Jarl begravd, och enligt traditionen även fyra andra svenska medeltidskungar.

Vikingatidskyrkan framför det som finns kvar 1000 år senare.